

**GWASANAETH TÂN AC ACHUB
GOGLEDD CYMRU**

**Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service**

Adroddiad Monitro Perfformiad

Ar gyfer y tri chwarter cyntaf

Ebrill – Rhagfyr 2023

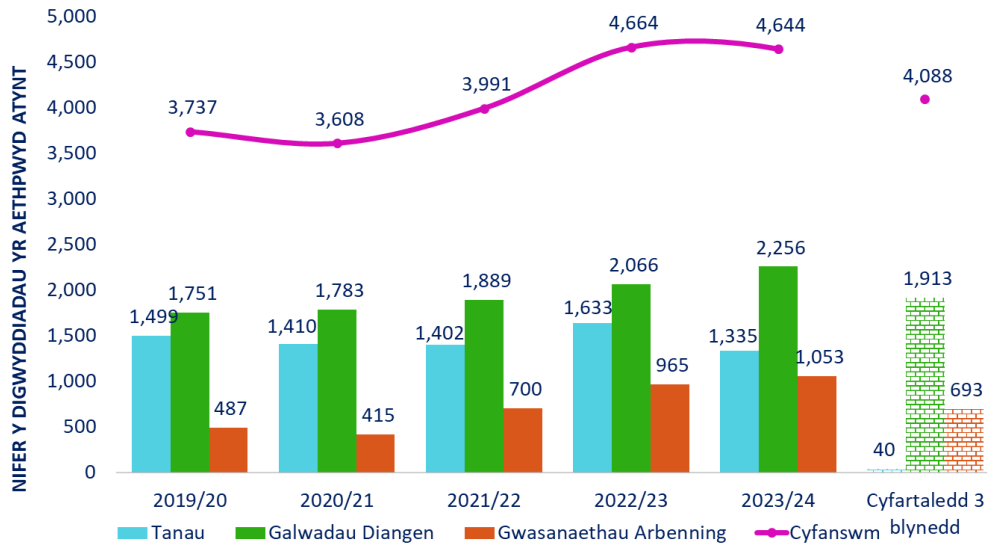
Mae'r ffigyrau'n rhai dros dro a gallent fod yn agored i'w newid.

Cynnwys

1	Pob Digwyddiad	1
2	Tanau yn ôl Categori a Chymhelliant.....	2
3	Prif Danau, yn ôl Math o Eiddo a Chymhelliant	4
4	Tanau Damweiniol yn y Cartref	5
5	Marwolaethau ac Anafiadau o Danau Damweiniol yn y Cartref (TDC)	7
6	Larymau Mwg – Tanau Damweiniol yn y Cartref (TDC).....	8
7	Galwadau Diangen.....	10
8	Galwadau Gwasanaeth Arbennig	12
9	Gwrthdrawiadau Traffig a Thynnu'n Rhydd/Rhyddhau	13
10	Monitro yn erbyn Amcan Gwella a Llesiant Amcan Un	15
11	Argaeledd 18 Pwmp wedi'i Gynllunio	17
12	Absenoldeb Salwch.....	19
	Geirfa	23

1 Pob Digwyddiad

1.1 Yn ystod tri chwarter cyntaf blwyddyn ariannol 2023/24, aeth y Gwasanaeth at 4,644 o ddigwyddiadau brys a galwadau diangen, sef newid o 0.4% o gymharu â'r tri chwarter cyntaf blaenorol (4,664).

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma (YTD)	% y newid	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid cyfnod hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Cyfanswm yr holl ddigwyddiadau yr aethpwyd atynt	2023-24	1,638	1,552	1,454		4,644	↓ 0.4%	4,088	↑ 13.6%
	2022-23	1,575	1,878	1,211		4,664			
Yr holl danau	2023-24	604	409	322		1,335	↓ 18.2%	1,482	↓ 9.9%
	2022-23	577	719	337		1,633			
Yr holl ddigwyddiadau gwasanaeth arbennig	2023-24	332	331	390		1,053	↑ 9.1%	693	↑ 51.9%
	2022-23	327	371	267		965			
Yr holl alwadau diangen	2023-24	702	812	742		2,256	↑ 9.2%	1,913	↑ 17.9%
	2022-23	671	788	607		2,066			

*Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

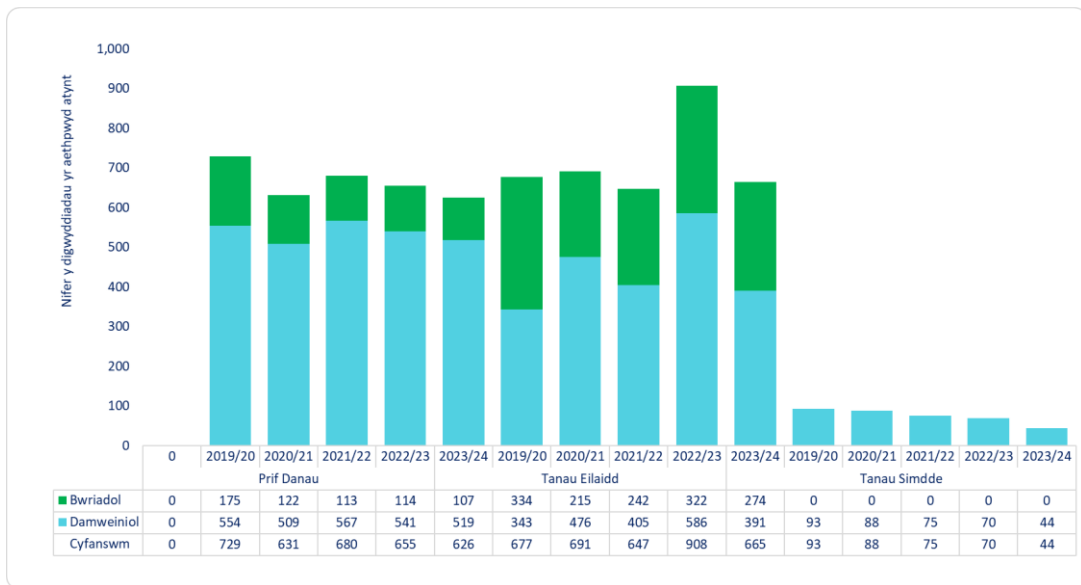
2 Tanau yn ôl Categori a Chymhelliant

2.1 Aethpwyd at gyfanswm o 1,335 o danau; gostyngiad o 18.2% o 1,663 yn 2022/23.

2.2 Prif danau – Bu gostyngiad o 5.9% yn nifer y prif danau (665 i 626) o gymharu â'r un cyfnod yn y flwyddyn ariannol flaenorol ac roeddent 4.4% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 655.

2.3 Tanau eilaidd – Bu gostyngiad o 27.9% yn nifer y tanau eilaidd (908 i 655), sef 12.6% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 749.

2.4 Tanau simdde – Bu gostyngiad yn nifer y tanau simdde (70 i 44) yn ystod yr un cyfnod ag yn y flwyddyn ariannol flaenorol, sef 43.6% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 78.

Categori	Flwyddyn	Ch. 1	Ch. 2	Ch. 3	Ch. 4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma (YTD)	% y newid	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid cyfnod hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Prif Danau	2023-24	235	205	186		626	↓ 5.9%	655	↓ 4.4%
	2022-23	226	236	193		665			
Tanau Eilaidd	2023-24	356	200	109		655	↓ 27.9%	749	↓ 12.6%
	2022-23	332	476	100		908			
Tanau simdde	2023-24	13	4	27		44	↓ 37.1%	78	↓ 43.6%
	2022-23	19	7	44		70			

*Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

Camau a gymerwyd i gefnogi lleihau digwyddiadau tân yn ystod y chwarter blaenorol:

- Cwblhawyd 14,464 o Archwiliadau Diogel ac Iach (31% ohonynt yn flaenoriaeth Uchel) erbyn diwedd Ch.3, rydym yn parhau i fod yn uwch na'r ddau darged o gwblhau:-
  - 17,500 o Archwiliadau Diogel ac Iach;
  - Mwy na 25% sy'n dod o atgyfeiriadau allanol.
- Yn dilyn treial yng ngorsafoedd tân Y Rhyl a Chaergybi, mae holl orsafoedd Criwiau Dydd ac Amser Cyflawn bellach yn 'fyw' gan ddefnyddio data Caerwysg. Mae pob Gwylfa bellach yn cwblhau gweithgaredd drws-i-ddrws am o leiaf awr y dydd. Maent yn defnyddio'r data a ddarparwyd i helpu i sicrhau dull wedi'i dargedu'n well tuag at bobl dros 65 oed.
- Yn ystod Ch.3 cynhyrchwyd fideo cynhwysfawr i adnewyddu gwybodaeth pob criw ynghylch sut i gwblhau Archwiliad Diogel ac Iach. Rhoddodd hyn gyfle i'r fîm atal atgoffa pob defnyddiwr o newidiadau diweddar i'r System Rheoli Cofnodion (RMS), o'r ffurflen Archwiliad Diogel ac Iach, o ymyriadau newydd ac o ddisgwyliadau ymgyrchoedd manau dwys. Ar ôl gwyllo'r fideo, cafodd yr holl staff gyfarwyddyd i gwblhau asesiad Learn Pro; mae cyfraddau cwblhau'n cael eu monitro a bydd adborth ar hyn yn ystod Ch.4.
- Ailddechreuwyd y sgysiau cegin blynyddol i fyfyrwyr ym Mhrifysgol Bangor yn ystod Ch.3. Nodwyd bod cynnydd yn y llety sy'n cael eu defnyddio eleni, ac mae'r defnydd ychwanegol o neuaddau preswyl nad ydynt yn eiddo i'r brifysgol hefyd yn cael eu targedu. Bu staff Diogelwch Tân yn ymgysylltu â myfyrwyr yn ystod digwyddiad deuddydd yn ystod Wythnos y Glas ym Mangor ac yn Wrecsam.
- Mae Rheolwyr Partneriaeth yn parhau i feithrin perthnasoedd ag asiantaethau allanol i annog atgyfeiriadau o ansawdd uchel.
- Lansiwyd ymgyrch Diogelwch Tân y Nadolig eleni mewn digwyddiad amlasiantaeth yn stadiwm rygbi RGC. Bu gweithgaredd Diogelwch Tân y Nadolig yn cynnwys creu fideo "12 diwrnod y Nadolig", "Siôn Corn i Bobl Oedrannus" (dosbarthu anrhegion i bobl agored i niwed) a chefnogaeth a phresenoldeb mewn banciau bwyd ar draws y Gwasanaeth.
- Mae Grŵp Llywio'r Ymgyrch wedi parhau i weithio gyda Chyfathrebu Corfforaethol i hyrwyddo diogelwch a negeseuon ynghylch Tanau Gwylt yn rhagweithiol ar draws pob cyfrwng.
- Mae cynlluniau ymyrraeth cynnau tanau bwriadol yn parhau i gael eu hwyluso'n fewnol a chan PentrePeryglon; yn ystod Ch.3, cyflwynwyd pedair sesiwn FACE (Addysg Ymwybyddiaeth Tân i Blant) ac un ymyriad i oedolion gan y Tîm Lleihau Tanau Bwriadol a chyflwynwyd pedwar cwrs Tân Saff gan PentrePeryglon.

- Cwblhawyd 26 archwiliad gan y Tîm Lleihau Tanau Bwriadol gan gynnwys 21 mewn eiddo gwag.
- Ymwelwyd â thri chlwb ieuencid a chynhaliwyd 73 o ymweliadau ag ysgolion yn Ch.3 gan ymgysylltu â 6,003 o bobl ifanc.
- Parhaodd Rheolwyr Gwylfa Diogelwch Tân i gyflwyno Stori Olivia ac mae'n parhau i gael effaith fawr.
- Mae'r fîm Ffenics wedi cyflwyno chwe chwrs gyda 46 yn cymryd rhan.

3 Prif Danau, yn ôl Math o Eiddo a Chymhelliant

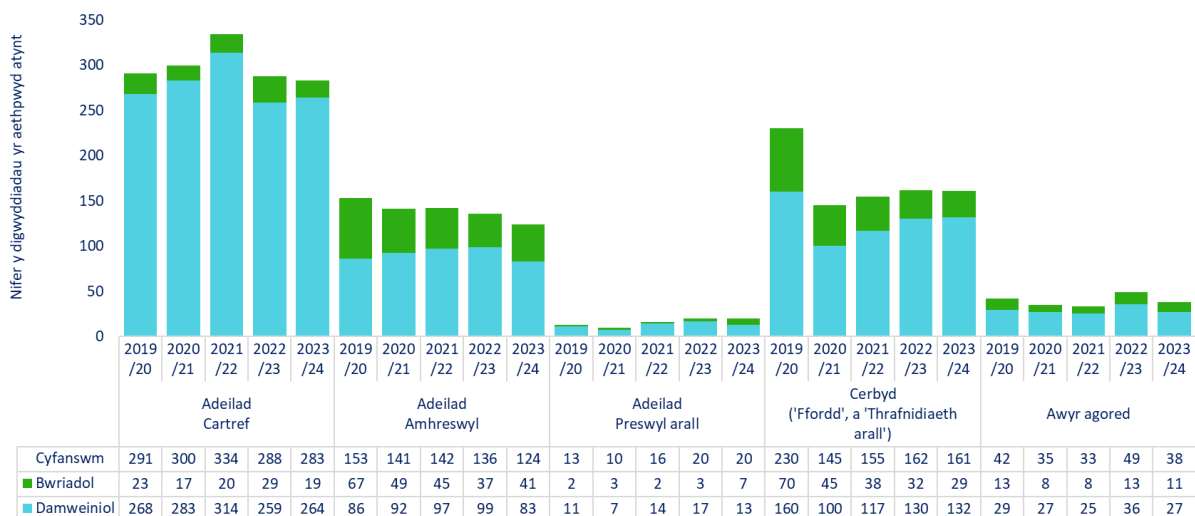
3.1 Yn ystod tri chwarter cyntaf 2023/24, dechreuwyd 107 o brif danau yn fwriadol, o gymharu â 114 yn ystod 2022/23.

3.2 Bu 49 o danau bwriadol yng Ngharchar Berwyn, o gymharu â 35 dros yr un cyfnod yn y flwyddyn ariannol flaenorol. Aeth y Gwasanaeth at 20 o'r 49 o danau bwriadol i helpu i ddiffodd y tân neu i gynorthwyo staff y carchar.

3.3 Camau a gymerwyd i ddeall y cynnydd a sicrhau gostyngiad

3.4 Mae capasiti Carchar y Berwyn wedi cynyddu ac mae'n nesáu at ei gapasiti o 2200. Mae'r troseddau a briodolwyd i'r carcharorion yn gysylltiedig â throseddau cyffuriau ac mewn rhai achosion, daw'r digwyddiadau oherwydd eu bod am i'w dedfrydau carchar gynyddu fel bod modd iddynt aros yn ddiogel ac osgoi dychwelyd i'r isfyd lle byddant yn wynebu cael eu cosbi.

3.5 Mae'r Gwasanaeth wedi cysylltu â'r Uwch Gyngorydd Iechyd, Diogelwch a Tân newydd yng Ngharchar y Berwyn. Bellach bydd cyfarfodydd yn cael eu cynnal yn rheolaidd i drafod nifer y digwyddiadau rydym yn mynd atynt. Mae ymweliadau safle yn dal i gael eu cynnal gyda Gorsaf Dân Wrecsam a chynhaliwyd y diwethaf ohonynt ar 15 Tachwedd.

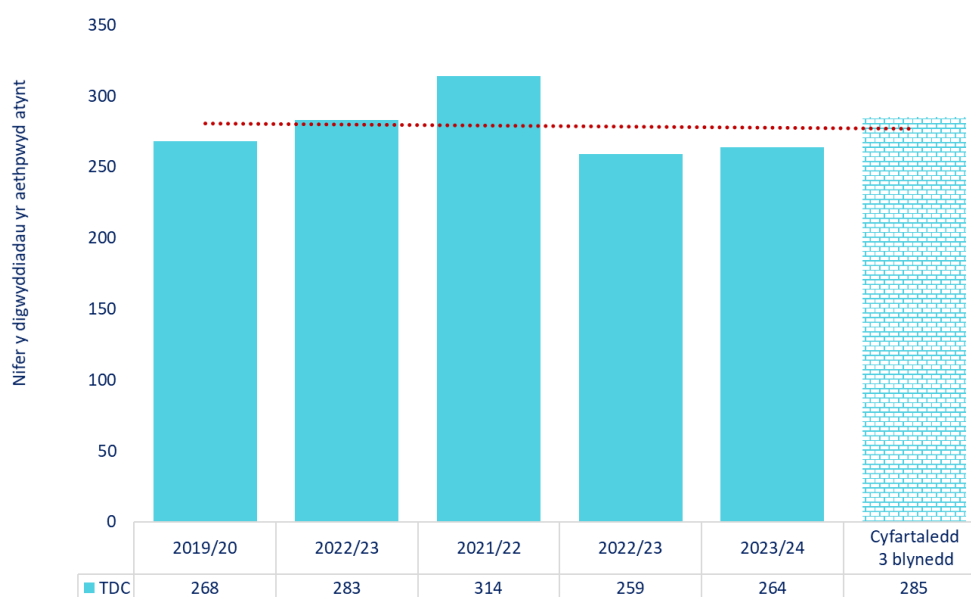

Categori	Blwydd yn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma (YTD)	% y newid	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid cyfnod hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Yr holl brif danau bwriadol	2023-24	40	36	31		107	↓ 6%	116	↓ 7.7%
	2022-23	41	49	24		114			
Yr holl brif danau damweiniol	2023-24	195	169	155		519	↓ 2.4%	539	↓ 3.7%
	2022-23	185	187	169		541			

*Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

4 Tanau Damweiniol yn y Cartref

4.1 Aeth y Gwasanaeth at 264 o danau damweiniol mewn cartrefi yn ystod y cyfnod adrodd; 8 (1.9%) yn fwy nag yn ystod yr un cyfnod yn y flwyddyn ariannol flaenorol (259). Arhosodd Tanau Damweiniol yn y Cartref (TDC) yn ystod y cyfnod hwn 7.4% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 285.

Categori	Blwyddyn	Ch. 1	Ch. 2	Ch. 3	Ch. 4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma (YTD)	% y newid	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid cyfnod hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Tanau damweiniol yn y cartref	2023-24	91	70	103		264	↑ 1.9%	285	↓ 7.4%
	2022-23	81	81	97		259			

* Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

Camau a gymerwyd i ddeall ein demograffig a'n risg cymunedol ymhellach yn ystod y chwarter blaenorol:

- Data Caerwysg: yn dilyn treial yn y Rhyl ac yng Nghaerdybi, mae holl orsafoedd Criwiau Dydd ac Amser Cyflawn bellach yn 'fyw' gan ddefnyddio data GIG Caerwysg. Mae pob Gwylfa bellach yn cwblhau gweithgaredd drws-i-ddrws am o leiaf awr y dydd. Maent yn defnyddio'r data a ddarparwyd i helpu i sicrhau dull wedi'i dargedu'n well tuag at ymgysylltu â phobl dros 65 oed. Bydd y data yn cael ei ddadansoddi ymhellach yn ystod Ch.4 i dynnu sylw at y rhai dros 70 a thros 75 oed.
- Mae Rheolwyr Partneriaeth yn parhau i archwilio perthnasoedd newydd gyda phartneriaid allanol i nodi'r bobl hynny sydd fwyaf agored i dân; a darparu cyngor ac ymyriadau addas iddynt.
- Parhau i weithio gyda grwpiau celcio rhanbarthol i nodi pobl sydd mewn perygl.
- Cafodd ymgyrchoedd lleol a chenedlaethol (Cymru a Chyngor Cenedlaethol y Penaeithiaid Tân (NFCC)) eu cefnogi yn unol â'n calendr Grŵp Llywio Ymgyrchoedd ein hunain.
- Mae'r bartneriaeth rhwng y Gwasanaeth a Cartrefi Conwy (sydd i'w hadnewyddu ym mis Ebrill 2024) a Gofal a Thrsio yn parhau i nodi atgyfeiriadau blaenoriaeth uchel – rydym yn ymgysylltu â phobl fregus sy'n gadael ysbytai/lleoliadau gofal i ddarparu ymyriadau lle bo angen.
- Parhaodd y Tîm Lleihau Tanau Bwriadol i fynychu cyfarfodydd amlasiantaeth oedolion agored i niwed a diogelu yn rheolaidd i helpu i nodi pobl sy'n agored i dân. Parhaodd y Tîm Lleihau Tanau Bwriadol i fynychu cyfarfodydd strategaeth amrywiol, megis Cynhadledd Achos Amddiffyn Plant a Bwrdd Diogelu Oedolion/Plant Gogledd Cymru.

5 Marwolaethau ac Anafiadau o Danau Damweiniol yn y Cartref (TDC)

5.1 Bu pedair marwolaeth mewn tanau damweiniol yn y cartref yn ystod tri chwarter cyntaf blwyddyn 2023/24, o gymharu â dim un yn ystod yr un cyfnod yn y flwyddyn flaenorol. Roedd saith o anafiadau difrifol, ac 17 o fân anafiadau, o gymharu â dau a 22 yn y drefn honno. Cynyddodd nifer yr archwiliadau rhag ofn (16 i 17), a gostyngodd nifer y bobl yr oedd angen cymorth cyntaf arnynt yn y lleoliad (21 i 17).

5.2 Mae gwaith yn cael ei gwblhau ar ddangosfwrdd rhyngweithiol sy'n galluogi criwiau i weld:

- Math o Digwyddiad
- Math o Eiddo
- Achos y Digwyddiad
- Lleoliad y Digwyddiad
- Amser y Dydd
- Ffynhonnell Danio

Bellach gael criwiau hefyd gael mynediad at fap sy'n manylu ar leoliad ein preswylwyr mwyaf agored i niwed yn seiliedig ar oedran a gweithgaredd digwyddiadau. Bydd 24/25 nawr yn gweld dull wedi'i dargedu sy'n seiliedig ar yr unigolyn a'r lleoliad. Bydd y wybodaeth o'r dangosfwrdd yn galluogi criwiau Gweithredol i ddarparu cyngor diogelwch wedi'i deilwra i breswylwyr sy'n byw mewn mathau penodol o eiddo, e.e. Byngalos.

Difrifoldeb yr Anaf	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Archwiliadau Rhag Ofn	14	23	27	16	17
Cymorth Cyntaf	32	21	35	21	17
Mân Anafiadau	20	19	30	22	17
Anafiadau Difrifol	3	2	4	2	7
Marwolaethau	3	4	3	0	4
Cyfanswm	72	69	99	61	62

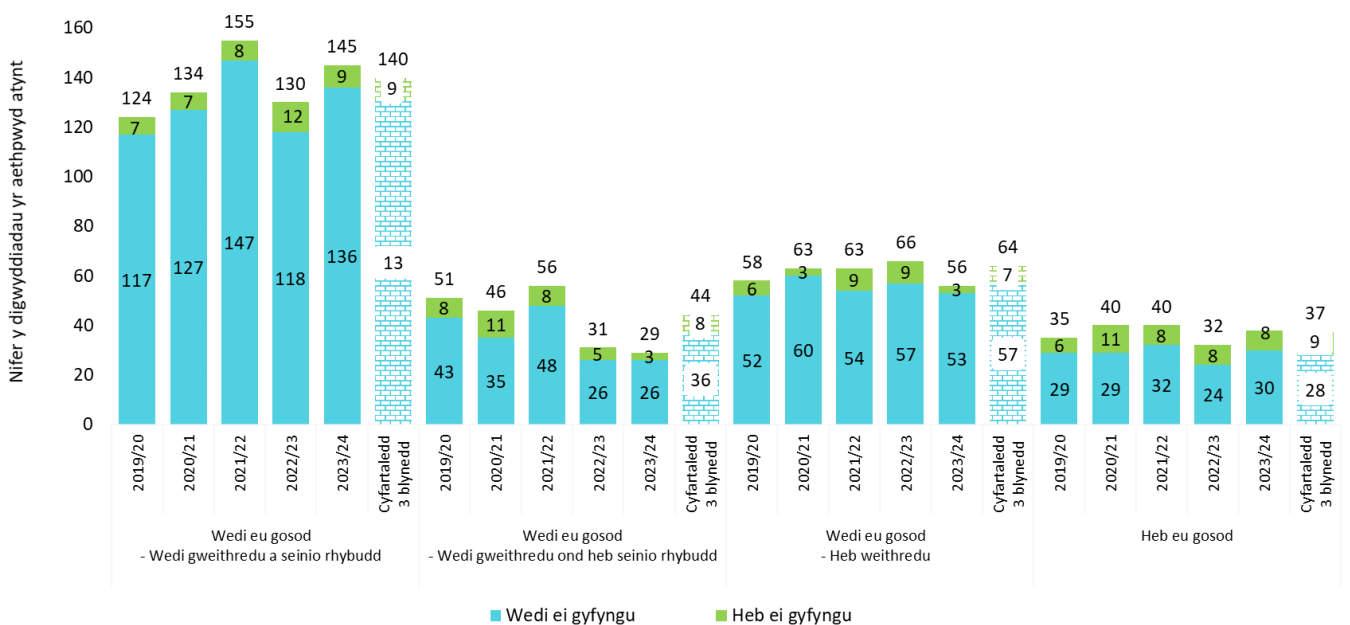
Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma (YTD)	% y newid	Cyfaraledd y 3 blynedd flaenorol	Newid y cyfnod hyd yn hyn / Cyfaraledd y 3 blynedd flaenorol
Anafiadau oherwydd tanau damweiniol yn y cartref	2023-24	29	9	20		58	↓ 4.9%	74	↓ 21.6%
	2022-23	10	37	14		61			
Marwolaethau oherwydd tanau damweiniol yn y cartref	2023-24	0	3	1		4	↑ 400%	2	↑ 100%
	2022-23	0	0	0		0			

* Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfaraledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfaraledd tair blynedd.

6 Larymau Mwg – Tanau Damweiniol yn y Cartref (TDC)

6.1 Roedd larymau mwg/gwres yn bresennol yn y mwyafrif o'r tanau damweiniol yn y cartref, er na wnaeth pob un weithredu. Mewn 38 o'r tanau damweiniol yn y cartref, nid oedd larwm wedi'i osod.

6.2 O'r 264 o danau damweiniol yn y cartref, roedd 245 wedi'u cyfyngu i ystafell tarddiad y tân, i'r eitem a daniwyd gyntaf, neu dim ond difrod gwres/mwg oedd yno.

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma (YTD)	% y newid	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid cyfnod hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Larwm mwg wedi'i osod ac wedi gweithredu a rhoi rhybudd	2023-24	48	37	60		145	↑ 11.5%	140	↑ 3.6%
	2022-23	36	45	49		130			
Larwm mwg wedi'i osod, wedi gweithredu ond heb roi rhybudd	2023-24	16	4	9		29	↓ 6.5%	44	↓ 34.1%
	2022-23	17	4	10		31			
Larwm mwg heb weithredu	2023-24	17	16	23		56	↓ 15.2%	64	↓ 12.5%
	2022-23	22	19	25		66			
Larwm mwg heb ei osod	2023-24	10	13	15		38	↑ 18.8%	37	↑ 2.7%
	2022-23	6	13	13		32			

* Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

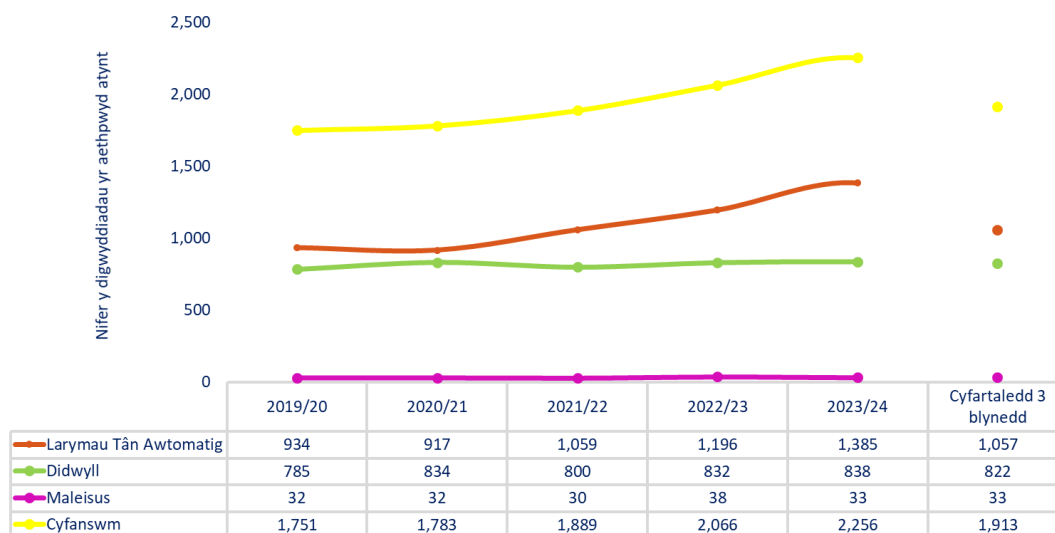
Camau a gymerwyd i gefnogi cymunedau drwy gynyddu nifer y bobl sydd â larymau mwg ac addysg diogelwch yn ystod y chwarter blaenorol:

- Gyda 14,464 o Archwiliadau Diogel ac Iach wedi'u cwblhau erbyn diwedd Ch.3, rydym yn parhau i fod yn uwch na'r ddau darged o gwblhau:-
  - 17,500 o Archwiliadau Diogel ac Iach yn 2023/24.
  - A mwy na 25% sy'n dod o atgyfeiriadau allannol.
- Yn dilyn treial yn Y Rhyl ac yng Nghaergybi, mae holl orsafoedd Criwiau Dydd ac Amser Cyflawn bellach yn 'fyw' gan ddefnyddio data Caerwysg. Mae pob Gwylfa bellach yn cwblhau gweithgaredd drws-i-ddrws am o leiaf awr y dydd. Maent yn defnyddio'r data a ddarparwyd i helpu i sicrhau dull wedi'i dargedu'n well tuag at bobl dros 65 oed.

- Yn ystod Ch.3 cynhyrchwyd fideo cynhwysfawr i adnewyddu gwybodaeth pob criw ynghylch sut i gwblhau Archwiliad Diogel ac Iach. Rhoddodd hyn gyfle i'r tîm atal atgoffa pob defnyddiwr o newidiadau diweddar i'r System Rheoli Cofnodion (RMS), o'r ffurflen Archwiliad Diogel ac Iach, o ymyriadau gwahanol/newydd ac o ddisgwyliadau ymgyrchoedd manau dwys. Ar ôl gwyllo'r fideo, cafodd yr holl staff gyfarwyddyd i gwblhau asesiad Learn Pro; mae cyfraddau cwblhau'n cael eu monitro a bydd adborth ar hyn yn ystod Ch.4.
- Mae'r cyfryngau cymdeithasol yn cael eu defnyddio'n barhaus gan yr Adran Gyfathrebu i hybu perchnogaeth larymau mwg; parhau i hyrwyddo profi larymau mwg yn rheolaidd gan ddefnyddio pob plattform cyfryngau.
- Parhau i weithio gyda phartneriaid i nodi'r bobl fwyaf bregus yn ein cymunedau a darparu cyngor ac ymyriadau addas iddynt.
- Parhaodd addysgwyr i hybu perchnogaeth a phrofi larymau mwg fel rhan o'r ddarpariaeth ar draws ysgolion Gogledd Cymru.
  - Cynhaliwyd 73 o ymweliadau ag ysgolion yn Ch.3 gan ymgysylltu â 6,003 o bobl ifanc.
- Cynhaliwyd ymweliadau ysgolion mewn Gorsafoedd yn ogystal ag ymweliadau gan Reolwyr Gwylfa Diogelwch Tân ag Ysgolion Addysg Arbennig ar draws ardal y Gwasanaeth.
- Mae cynlluniau ymyrraeth cynnau tanau bwriadol yn parhau i gael eu hwyluso'n fewnol a chan PentrePeryglon; cyflwynwyd pedair sesiwn FACE (Addysg Ymwybyddiaeth Tân i Blant) ac un ymyriad i oedolion gan y Tîm Lleihau Tanau Bwriadol a chyflwynwyd pedwar cwrs Tân Saff gan PentrePeryglon.
- Mae'r fîm Ffenics wedi cwblhau chwe chwrs gyda 46 yn cymryd rhan.
- Parhaodd y Gwasanaeth i gefnogi PentrePeryglon sydd wedi cael tua 7,500 o Blant a Phobl ifanc yn ymweld â'r ganolfan ers dechrau'r flwyddyn ariannol.

7 Galwadau Diangen

- 7.1** Yn ystod tri chwarter cyntaf y flwyddyn cynyddodd nifer y galwadau diangen 9.2% (2,066 i 2,256). Roedd cynnydd o 15.8% mewn lamymau tân awtomatig (1,196 i 1,385). Cynyddodd galwadau diangen diffuant 0.7% (832 i 838).

Categori	Blwydd yn	Ch. 1	Ch. 2	Ch. 3	Ch. 4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma (YTD)	% y newid	Cyfaraledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid cyfnod hyd yma / Cyfaraledd y 3 blynedd flaenorol
Cyfanswm y galwadau diangen	2023-24	702	812	742		2,256	↑ 9.2%	1,913	↑ 17.9%
	2022-23	671	788	607		2,066			
Larymau Tân Awtomatig (LTA)	2023-24	407	520	458		1,385	↑ 15.8%	1,057	↑ 31.0%
	2022-23	416	420	360		1,196			
Galwadau Diangen Diffuant	2023-24	281	280	277		838	↑ 0.7%	822	↑ 1.9%
	2022-23	241	353	238		832			
Galwadau Diangen Maleisus	2023-24	14	12	7		33	↓ 7	33	- 0.0%
	2022-23	14	15	9		38			

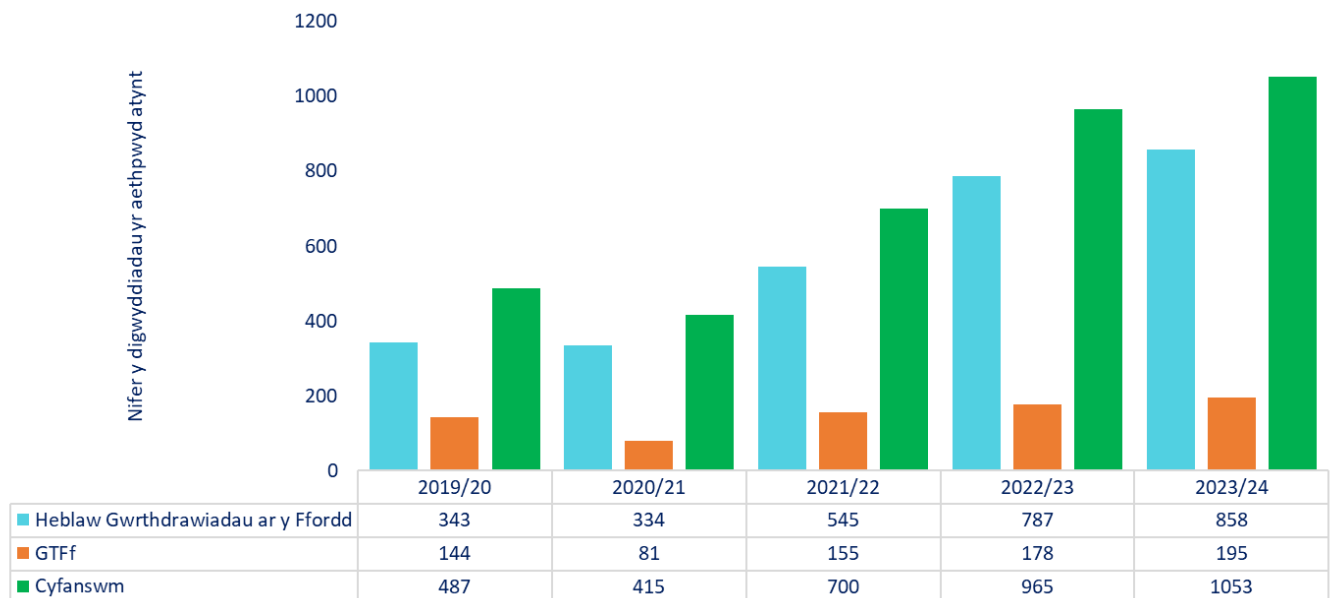
* Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfaraledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfaraledd tair blynedd.

Camau a gymerwyd i leihau Lamymau Tân Awtomatig Ysbytai yn ystod y chwarter blaenorol:

- Mae cyfarfodydd wedi'u trefnu yn Ch.4 gyda BIPBC. Mae'r cyfarfod hwn gyda'r tîm rheoli cyfleusterau i sicrhau cyfathrebu agored ynghylch faint o lamymau tân awtomatig sydd ym mhob un o'u hysbytai ledled Gogledd Cymru.

8 Galwadau Gwasanaeth Arbennig

8.1 Gostyngodd Galwadau Gwasanaeth Arbennig (GGA) 9.1% (1,053 i 965), o gymharu â'r un cyfnod y flwyddyn flaenorol. Cynyddodd gwrthdrawiadau ar y ffordd 9.6% (178 i 195), tra bu gostyngiad o 9.0% yn nifer y digwyddiadau 'heblaw gwrthdrawiadau ar y ffordd' (858 i 787). Roedd y cynnydd yn nifer y GGA yr aethpwyd atynt i'w ddisgwyl yn dilyn penderfyniad y Gwasanaeth i gynyddu ei welededd yn y gymuned.

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma (YTD)	% y newid	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid cyfnod hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Cyfanswm yr holl alwadau gwasanaeth arbennig	2023-24	332	331	390		1,053	↑ 9.1%	693	↑ 51.2%
	2022-23	327	371	267		965			
Gwrthdrawiadau ar y Ffordd (RTC)	2023-24	77	63	55		195	↑ 9.6%	138	↑ 41.3%
	2022-23	53	65	60		178			
Heblaw gwrthdrawiadau ar y Ffordd	2023-24	255	268	335		858	↑ 9.0%	555	↑ 54.6%
	2022-23	274	306	207		787			

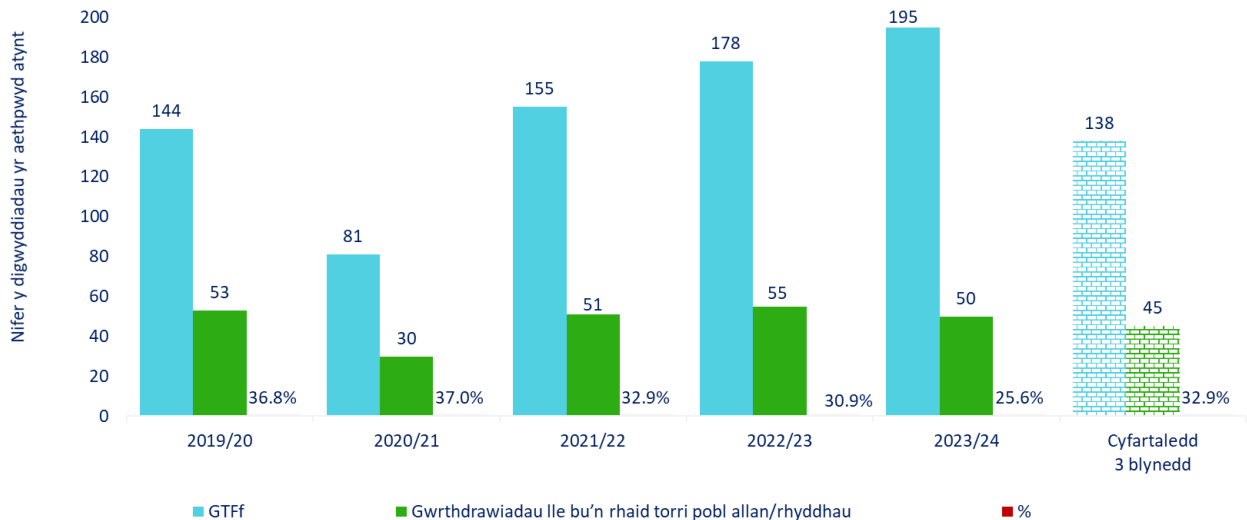
* Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

Camau a gymerwyd i leihau Galwadau Gwasanaeth Arbennig yn ystod y chwarter blaenorol:

- Ynghyd â Sefydliad Cenedlaethol Brenhinol y Badau Achub (RNLI), bu Gwasanaeth Tân Gorllewin Canolbarth Lloegr yn hyrwyddo'r fenter 'Drink Drowning' drwy gydol cyfnod y Nadolig gan ddefnyddio'r arwyddair #BeAMate.

9 Gwrthdrawiadau Traffig a Thynnu'n Rhydd/Rhyddhau

9.1 O'r 195 o wrthdrawiadau ar y ffordd yr aethpwyd atynt yn y tri chwarter cyntaf, roedd 50 (25.6%) yn ymwneud â'r Gwasanaeth yn defnyddio offer i dynnu o leiaf un person wedi'u anafu yn rhydd o'r cerbyd. Er bod 181 o ddigwyddiadau wedi arwain at anafiadau, cafodd y mwyafrif o'r rhai a anafwyd fân anafiadau.

195	Cyfanswm y gwrthdrawiadau ar y ffordd yr aethpwyd atynt
181	o ddigwyddiadau lle cafodd pobl anaf
50	o ddigwyddiadau lle bu'n rhaid torri pobl allan / eu rhyddhau

Difrifoldeb yr Anaf *	Nifer y bobl
Archwiliad Rhag Ofn	31
Cymorth Cyntaf	34
Mân Anafiadau	36
Anafiadau Difrifol	80
Marwolaethau	14
* Anafiadau oherwydd gwrthdrawiad ar y ffordd - caiff y rhain eu cofnodi ar y system gofnodi fewnol yn yr un categori ag anafiadau tân	

Camau a gymerwyd i leihau gwrthdrawiadau ar y ffordd yn ystod y chwarter blaenorol:

- Parhaodd y Gwasanaeth i ddarparu cyngor addysgol Diogelwch Ffyrrd, gan gynnwys sesiynau a gyflwynwyd yn ystod y cwrs Ffenics.
- Cyflwynwyd stori Olivia i dros 500 o fyfyrwr ar draws Colegau Llandrillo. Mae hon yn fenter lwyddiannus iawn a fydd yn parhau bob mis o nawr ymlaen. Cyflwynwyd sesiynau hefyd i brentisiaid Airbus ym Mrychdyn ac i Reolwyr Dŵr Cymru gyda'r bwriad y byddant yn ei gyflwyno i'w holl staff faniau gwyn.

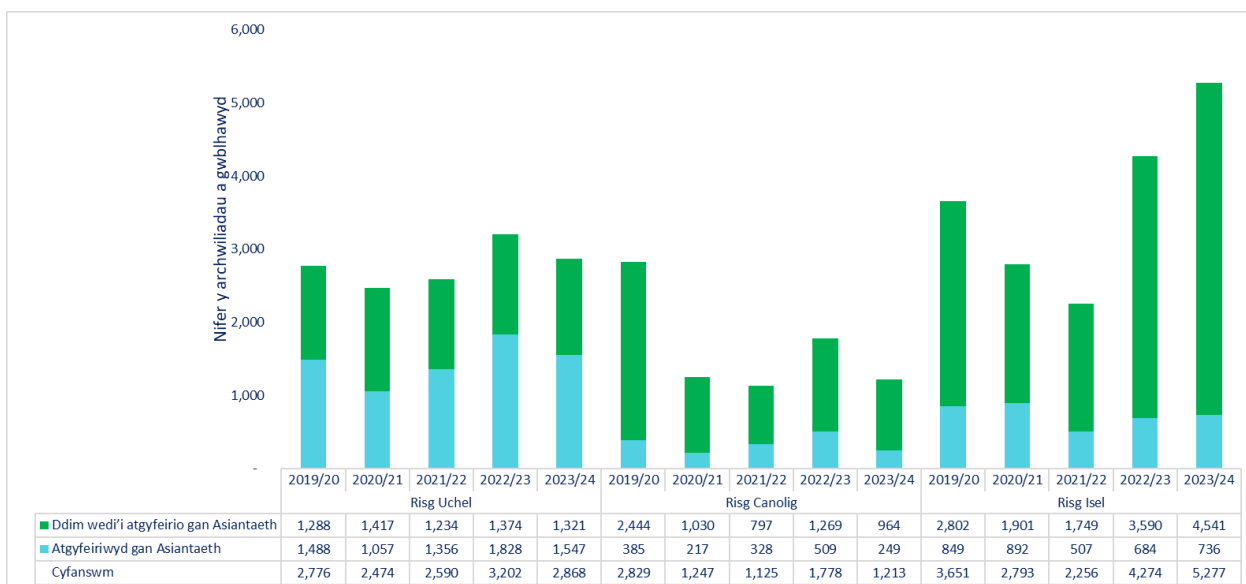
- Cyflwynwyd tair sesiwn 'Biker Down' yn ystod Ch.3 i 65 o fynychwyr. Mae 9 sesiwn arall eisoes yn y dyddiadur ar gyfer 24/25 gyda lleoedd eisoes yn cael eu harchebu.
- Opsiynau 30:20, y broses ddethol wedi'i chwblhau, Gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd wedi'u cyrchu, hyfforddiant wedi'i ddarparu. Dyddiad mynd yn fyw 18/1/2024.
- Mae staff y Gwasanaeth Tân ac Achub yn parhau i fynychu grwpiau diogelwch ffyrdd lleol a rhanbarthol gan gynnwys cynhadledd Genedlaethol yng Nghaerdydd.
- Cychwynwyd Grŵp Llywio Gwrthdrawiadau ar y ffordd i fonitro ystadegau gwrthdrawiadau ar y ffordd a datblygu ymgyrchoedd sy'n cyd-fynd â chalendar Diogelwch Ffyrdd Cyngor Cenedlaethol y Penaethiaid Tân.

10 Monitro yn erbyn Amcan Gwella a Llesiant Un

Cefnogi pobl i atal tanau damweiniol yn y cartref a chadw'n ddiogel os ydyn nhw'n digwydd.

10.1 Archwiliadau Diogel ac Iach

Cwblhaodd y Gwasanaeth 14,464 o Archwiliadau Diogel ac Iach yn ystod y tri chwarter cyntaf, gyda 3,738 (25.8%) ohonynt wedi'u cynnal mewn ymateb i atgyfeiriad gan asiantaeth bartner.

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y cyfnod hyd yma (YTD)	% y newid	Cyartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid cyfnod hyd yma / Cyartaledd y 3 blynedd flaenorol
% yr holl Archwiliadau Diogel ac Iach a gynhaliwyd ac a ddaeth drwy atgyfeiriad gan sefydliad partner	2023-24	30.5%	23.9%	30.9%		25.8%	↓ 46.0%	51.2%	↓ 49.6%
	2022-23	35.2%	30.2%	47.6%		47.8%			
* Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.									

Camau a gymerwyd i wella perfformiad Archwiliadau Diogel ac Iach yn ystod y chwarter blaenorol:

- Gyda 14,464 o Archwiliadau Diogel ac Iach wedi'u cwblhau erbyn diwedd Ch.3, rydym yn parhau i fod yn uwch na'r ddau darged o gwblhau:-
  - 17,500 o Archwiliadau Diogel ac Iach
  - A mwy na 25% sy'n dod o atgyfeiriadau allannol.
- Yn dilyn treial yn Y Rhyl ac yng Nghaergybi, mae holl orsafoedd Criwiau Dydd ac Amser Cyflawn bellach yn 'fyw' gan ddefnyddio data Caerwysg. Mae pob Gwylfa bellach yn cwblhau gweithgaredd drws-i-ddrws am o leiaf awr y dydd. Maent yn defnyddio'r data a ddarparwyd i helpu i sicrhau dull wedi'i dargedu'n well tuag at bobl dros 65 oed.
- Yn ystod Ch.3 cynhyrchwyd fideo cynhwysfawr i atgoffa pob criw o sut i gwblhau Archwiliad Diogel ac Iach. Rhoddodd hyn gyfle i'r fîm atal atgoffa pob defnyddiwr o newidiadau diweddar i'r System Rheoli Cofnodion (RMS), o'r ffurflen Archwiliad Diogel ac Iach, o ymyriadau gwahanol ac o ddisgwyliadau ymgyrchoedd manau dwys. Ar ôl gwyllo'r fideo, cafodd yr holl staff gyfarwyddyd i gwblhau asesiad Learn Pro; mae cyfraddau cwblhau'n cael eu monitro a bydd adborth ar hyn yn ystod Ch.4.

- Mae gostyngiad mewn Archwiliadau Diogel ac Iach blaenoriaeth uchel o'i gymharu â 2022/23 yn cyfateb i ostyngiad yn nifer y Gweithwyr Cymorth Diogelwch Rhag Tân yn y Cartref (2.5 ar ôl y gostyngiad).
- Mae'r cyfryngau cymdeithasol yn cael eu defnyddio'n barhaus gan Gyfathrebu Corfforaethol i hyrwyddo perchnogaeth larymau mwg. Parhaodd y Gwasanaeth i hyrwyddo profi larymau mwg yn rheolaidd gan ddefnyddio pob platfform cyfryngau.
- Mae adnewyddu a hyrwyddo'r gweithgaredd mannau dwys yn sicrhau bod deiliaid yn cael cyngor diogelwch tân yn y cartref yn dilyn pob LTA domestig a thân damweiniol yn y cartref.
- Wedi parhau i weithio gyda phartneriaid i nodi'r bobl fwyaf bregus yn ein cymunedau a darparu cyngor ac ymyriadau addas iddynt.
- Parhaodd addysgwyr i hybu perchnogaeth a phrofi larymau mwg fel rhan o'r ddarpariaeth ar draws ysgolion Gogledd Cymru.

11 Argaeledd 18 Pwmp wedi'i Gynllunio

- 11.1 Mae gan y Gwasanaeth 44 o orsafoedd tân gyda 54 o beiriannau ymateb, gan fod gan wyth gorsaf ddau bwmp ac mae gan Wrecsam dri. Mae cynllunio ymlaen llaw yn digwydd bob dydd i drefnu adnoddau er mwyn sicrhau bod 18 o beiriannau ar gael rhwng 06:00 a 18:00. Gall newidiadau byr rybudd weithiau arwain at ostyngiad na ellir ei unioni ar unwaith.
- 11.2 Yn ystod tri chwarter cyntaf blwyddyn ariannol 2023/24, cyrhaeddwyd y trothwy o 18 pwmp ar bob un o'r 183 diwrnod. Gan mai hon yw'r flwyddyn gyntaf i'r trothwy gael ei ostwng i 18 pwmp, nid oes data i gymharu ar gael.
- 11.3 Rhaid cwblhau cynllunio argaeledd 18 Pwmp bob prynhawn ar gyfer y diwrnod canlynol. Mae'r amser a gymerir i gwblhau'r dasg hon yn dibynnu ar nifer y bylchau y mae angen eu llenwi a'r adnoddau sydd ar gael. Gall y broses gynllunio hon gymryd rhwng tri a chwech awr i'w chwblhau i ddechrau.

Mae cynllunio yn cynnwys;

Gwirio ble mae'r bylchau, a sawl unigolyn sydd angen eu darparu, a pha sgiliau, trwy wirio tudalen pob gorsaf ar Gartan a llenwi'r ffurflen argaeledd;

Agor rhestr ddyletswyddau pob System Dyletswydd Amser Cyflawn i weld a oes unrhyw Ddiffoddwyr Tân ychwanegol ar orsafoedd y gellir eu defnyddio;

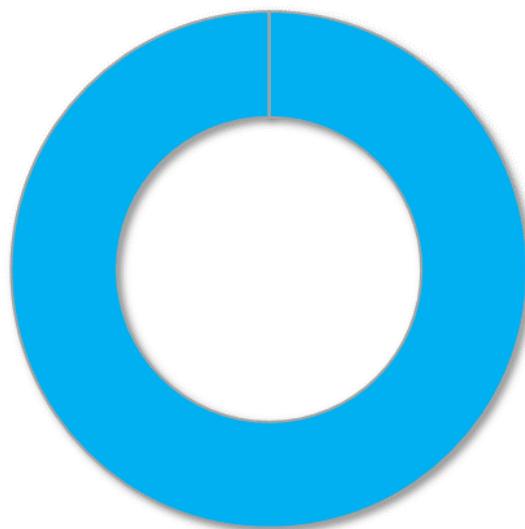
Gwirio pa System Dyletswydd Amser Cyflawn Wledig sydd ar gael;

Gwirio'r daenlen Cymorth Adnoddau Gweithredol i weld pwy sydd ar gael ar gyfer darpariaeth goramser System Dyletswydd Amser Cyflawn;

Gwirio argaeledd Cymorth Adnoddau Gweithredol ar Gartan i weld pwy sydd ar gael ar gyfer darpariaeth goramser System Dyletswydd Wledig;

Gwirio tudalen Staffio Dydd Gweithredol ar Gartan i weld pwy sydd ar gael o'r Rheolwyr Gwylfa Dydd System Dyletswydd Amser Cyflawn;

Argaeledd 18 Pwmp wedi'i Gynllunio

■ Bodlonwyd argaeledd pwmp 100%

12 Absenoldeb Salwch

Nod y Gwasanaeth yw annog ei holl weithwyr i wneud y mwyaf o'u presenoldeb yn y gwaith gan gydnabod na fydd gweithwyr, o bryd i'w gilydd, yn gallu dod i'r gwaith oherwydd salwch.

Mae yna heriau allweddol y mae'r holl wasanaethau brys yn eu hwynebu o ran rheoli presenoldeb a chadw gweithwyr mewn gwaith. Mae'r rhain yn cynnwys gofynion emosiynol a chorfforol sy'n unigryw lle mae'n bosibl y bydd yn rhaid i staff gweithredol aros i ffwrdd o'r gwaith yn hirach oherwydd anafiadau corfforol o gymharu â'r rheini mewn rolau anweithredol. Hefyd, mae angen i staff gweithredol fod yn gorfforol heini a bodloni'r safon ffitrwydd genedlaethol i'w galluogi i gyflawni eu rôl yn ddiogel ac yn effeithiol. Mae yna hefyd effaith gweithlu sy'n heneiddio lle mae pobl yn byw'n hirach ac yn fwy tebygol o ddioddef o broblemau iechyd sy'n cynnwys cyfnodau o absenoldeb cynyddol.

Mae'r Gwasanaeth yn cynnig ymyriadau iechyd a lles i gefnogi gweithwyr fel mesur ataliol, yn ystod cyfnod o absenoldeb ac i gynorthwyo gyda dychwelyd i'r gwaith megis y Polisi Rheoli Presenoldeb, Iechyd Galwedigaethol, Ffisiotherapi, Rhaglen Cymorth i Weithwyr (darparwr newydd Vivup o 1 Hydref 2023), a rhaglenni Elusen y Diffoddwyr Tân er enghraifft.

Mae ffocws ar les gweithwyr a hybu iechyd o fudd i weithwyr a'u cyflogwyr. Gall helpu i atal afiechyd, a chefnogi unigolion i gydbwysu gwaith tra'n lleihau effaith unrhyw symptomau afiechyd, lle bo modd. Mae'r Gwasanaeth wedi ymrwymo i ddarparu cymorth lles i staff ac yn ogystal â'r ymyriadau uchod mae gennym rwydweithiau cymorth gan gynnwys Hyrwyddwyr Golau Glas, Cefnogwyr Cydweithiwr, Ôl-drafodwyr Digwyddiadau Critigol, a Rhwydweithiau Staff amrywiol.

Yn ystod hanner cyntaf blwyddyn ariannol 2023/24, roedd cyfanswm o 916 o unigolion yn cael eu cyflogi gan GTAGC. Mae absenoldebau oherwydd salwch yn ystod hanner cyntaf blwyddyn ariannol 2023/24 yn cyfateb i gyfanswm o 5.06%. Yn ystod Ch.3, gostyngodd nifer yr unigolion sy'n cael eu cyflogi gan GTAGC i 910 o unigolion ac mae absenoldebau oherwydd salwch yn cyfateb i 5.21% o amser a gollwyd.

Yn ôl Adroddiad Absenoldeb Salwch y Gwasanaeth Tân ac Achub Cenedlaethol ar gyfer Ebrill 2023 – Medi 2023, mae'r absenoldeb salwch cyfartalog fesul aelod o staff yn cyfateb i 5.82%. Adroddwyd ychydig yn is na hyn gan GTAGC ar gyfer Ch.1 a Ch.2 (5.06%) ac roedd yn 5.21% ar gyfer Ch.3.

Sylwer, trwy gydol yr adroddiad, ni fydd nifer yr achosion yn y flwyddyn hyd yma yn swm y chwarteri oherwydd bydd absenoldebau rhai unigolion yn ymestyn ar draws chwarteri.

	Achosion Ch1	Ch1 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch2	Ch2 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch3	Ch3 % yr Amser a gollwyd	Achosion Blwyddyn hyd yma	% yr Amser a gollwyd y flwyddyn hyd yma
Salwch Hirdymor	64	4.43%	66	4.21%	63	4.27%	118	4.30%
Salwch Tymor Byr	88	0.59%	123	0.93%	143	0.95%	340	0.82%
Cyfanswm	152	5.03%	189	5.14%	206	5.21%	458	5.13%

Efallai y bydd rhai systemau dyletswydd yn gweld canran uwch o'r amser a gollwyd, er cofnodi llai o achosion o absenoldeb. Daw hyn o ganlyniad i'r ffaith bod llai o staff o fewn y system ddyletswydd honno. Mae'r cyfrifiad canran absenoldeb salwch yn gymesur â nifer y staff o fewn y system ddyletswydd honno.

Salwch Hirdymor a Tymor Byr	Achosion Ch1	Ch1 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch2	Ch2 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch3	Ch3 % yr Amser a gollwyd	Achosion Blwyddyn hyd yma	% yr Amser a gollwyd y flwyddyn hyd yma
Gorsafoedd System Dyletswydd Amser Cyflawn	29	3.94%	44	4.87%	50	3.99%	110	4.27%
System Dyletswydd ar Alwad / Diffoddwyr Tân Ar Alwad	80	6.19%	92	5.68%	100	6.00%	218	5.96%
Gwledig	2	4.30%	4	4.35%	2	4.25%	8	4.30%
Ystafell Reoli	9	8.09%	12	9.14%	12	8.37%	29	8.55%
Rheolwyr System Dyletswydd Hyblyg	6	5.11%	6	2.91%	8	2.48%	15	3.49%
Adrannau Gweithredol	3	1.10%	2	2.45%	7	8.26%	10	4.05%
Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth	1	0.22%	0	0.00%	2	0.29%	3	0.17%
Adrannau Corfforaethol	22	3.32%	30	4.73%	25	4.33%	66	4.14%
Cyfanswm	152	5.03%	189	5.14%	206	5.21%	458	5.13%

Salwch Tymor Byr

Mae Salwch Tymor Byr yn cyfateb i 0.82% o amser a gollwyd ar gyfartaledd yn ystod Ch1 i Ch3 o'r flwyddyn ariannol 2023/24.

	Achosion Ch1	Ch1 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch2	Ch2 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch3	Ch3 % yr Amser a gollwyd	Achosion Blwyddyn hyd yma	% yr Amser a gollwyd y flwyddyn hyd yma
Gorsafoedd System Dyletswydd Amser Cyflawn	17	0.59%	34	1.31%	43	1.36%	90	1.09%
System Dyletswydd ar Alwad / Diffoddwyr Tân Ar Alwad	44	0.62%	57	0.81%	62	0.80%	154	0.74%
Gwledig	1	0.20%	4	4.35%	1	0.79%	6	1.79%
Ystafell Reoli	7	1.49%	9	1.49%	9	1.81%	25	1.60%
Rheolwyr System Dyletswydd Hyblyg	3	0.26%	1	0.08%	6	0.96%	10	0.43%
Adrannau Gweithredol	2	0.20%	0	0.00%	3	0.76%	5	0.33%
Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth	1	0.22%	0	0.00%	2	0.29%	3	0.17%
Adrannau Corfforaethol	13	0.62%	18	1.00%	17	0.83%	47	0.82%
Cyfanswm	88	0.59%	123	0.93%	143	0.95%	340	0.82%

Y 3 Prif Reswm dros Absenoldeb Salwch Tymor Byr (Achosion)

	Rheswm dros Absenoldeb	Achosion
1	Annwyd, Ffliw	64
2	Covid-19	35
3	Cyhyrsgerberbydol - coes/ffêr/troed	26

Y 3 Prif Reswm dros Absenoldeb Salwch Tymor Byr (Amser a gollwyd)

	Rheswm dros Absenoldeb	% yr Amser a Gollwyd
1	Annwyd, Ffliw	0.11%
2	Covid-19	0.08%
3	Cyhyrysgerberbydol - coes/ffêr/troed	0.07%

Salwch Hirdymor

Mae Salwch Hirdymor yn cyfateb i 4.30% o amser a gollwyd ar gyfartaledd yn ystod Ch1 i Ch3 o'r flwyddyn ariannol 2023/24.

Salwch Hirdymor	Achosion Ch1	Ch1 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch2	Ch2 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch3	Ch3 % yr Amser a gollwyd	Achosion Blwyddyn hyd yma	% yr Amser a gollwyd y flwyddyn hyd yma
Gorsafoedd System Dyletswydd Amser Cyflawn	12	3.35%	10	3.55%	7	2.63%	20	3.18%
System Dyletswydd ar Alwad / Diffoddwyr Tân Ar Alwad	36	5.53%	35	4.87%	38	5.20%	64	5.90%
Gwledig	1	4.10%	0	0.00%	1	3.46%	2	2.51%
Ystafell Reoli	2	6.81%	3	7.65%	3	6.56%	4	6.94%
Rheolwyr System Dyletswydd Hyblyg	3	4.86%	5	2.83%	2	1.52%	5	3.06%
Adrannau Gweithredol	1	0.90%	2	2.45%	4	7.50%	5	3.72%
Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%
Adrannau Corfforaethol	9	2.70%	12	3.73%	8	3.50%	19	3.32%
Cyfanswm	64	4.42%	66	4.21%	63	4.27%	118	4.30%

Y 3 Prif Reswm dros Absenoldeb Salwch Hirdymor (Achosion)

	Rheswm dros Absenoldeb	Achosion
1	Cyhyrysgerberbydol - coes/ffêr/troed	25
2	Methu Archwiliad Meddygol/Prawf Ffitrwydd	13
3	Cyhyrysgerberbydol - Anhwylderau cefn ac asgwrn cefn	11

Y 3 Prif Reswm dros Absenoldeb Salwch Hirdymor (Amser a gollwyd)

	Rheswm dros Absenoldeb	% yr Amser a Gollwyd
1	Cyhyrysgerberbydol - coes/ffêr/troed	0.95%
2	Methu Archwiliad Meddygol/Prawf Ffitrwydd	0.55%
3	Cyhyrysgerberbydol - Anhwylderau cefn ac asgwrn cefn	0.51%

Geirfa

Tanau	Mae pob tân yn perthyn i un o dri chategori – prif dân, tân eilaidd neu dân simdde.
Prif Danau	<p>Mae'r rhain yn danau nad ydynt yn danau simdde, ac sydd mewn unrhyw fath o adeilad (ac eithrio adfail), cerbydau, carafanau a threlars, storfeydd awyr agored, planhigion a pheiriannau, eiddo amaethyddol a choedwigaeth, a strwythurau awyr agored eraill fel pontydd, blychau post, twneli, ac ati.</p> <p>Mae tanau mewn unrhyw leoliad yn cael eu categorio'n brif danau os oedden nhw'n cynnwys anafiadau, achub neu ddianc, yn ogystal â thanau mewn unrhyw leoliad yr aeth pump neu fwy o beiriannau tân atynt.</p>
Tanau Eilaidd	<p>Tanau eilaidd yw tanau nad ydynt yn danau simdde nac yn brif danau.</p> <p>Nid yw tanau eilaidd yn cynnwys anafiadau, achub na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynd at y digwyddiad.</p> <p>Tanau eilaidd yw'r rhai a fyddai fel arfer yn digwydd mewn lleoliadau fel tir agored, mewn coed unigol, ffensys, polion telegraff, sbwriel a chynwysyddion sbwriel (ond nid banciau papur, a fyddai'n cael eu hystyried – yn yr un ffordd ag eiddo amaethyddol a choedwigaeth – i fod yn brif danau), dodrefn awyr agored, goleuadau traffig, ac ati.</p>
Tanau Simdde	<p>Tanau mewn adeiladau wedi'u meddiannu yw'r rhain, lle mae'r tân wedi'i gyfyngu i strwythur y simdde, hyd yn oed os yw gwres neu ddifrod mwg yn ymestyn y tu hwnt i'r simdde ei hun.</p> <p>Nid yw tanau simdde yn cynnwys anafiadau, achub na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynd at y digwyddiad.</p>

Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig	<p>Digwyddiadau heb dân yw'r rhain lle mae angen presenoldeb peiriant tân neu swyddog ac maent yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Argyfyngau lleol, e.e. llifogydd, digwyddiadau ar y ffordd, achub personau, 'gwneud yn ddiogel' ac ati; b) Trychinebau mawr; c) Digwyddiadau domestig, e.e. dŵr yn gollwng, pobl wedi'u cloi i mewn neu allan ac ati; d) Trefniadau blaenorol i fynd at ddigwyddiadau, a all gynnwys darparu cyngor a chynnal archwiliadau.
Galwadau Diangen (canllawiau cyffredinol)	<p>Pan fo'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn mynd i leoliad yn credu bod digwyddiad, ond ar ôl cyrraedd yn darganfod nad oes digwyddiad o'r fath yn bodoli, neu wedi bodoli.</p> <p>Sylwer: os yw'r peiriant tân yn cael ei 'droi rownd' gan yr Ystafell Reoli cyn cyrraedd y digwyddiad, nid yw'n cael ei ystyried fel un sydd wedi ei fynychu ac nid oes angen rhoi gwybod amdano.</p>
Galwadau Diangen – Maleisus	Mae'r rhain yn alwadau a wneir gyda'r bwriad o gael y Gwasanaeth Tân ac Achub i fynychu digwyddiad sydd ddim yn bodoli, gan gynnwys bwriadau maleisus bwriadol ac amheus.
Galwadau Diangen – Diffuant	Mae'r rhain yn alwadau a wneir gyda phob ewyllys da, gan gredu y byddai'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn mynd at dân go iawn neu ddigwyddiad gwasanaeth arbennig.
Galwadau Diangen – LTA	Mae'r rhain yn alwadau sydd wedi'u cychwyn gan larwm tân ac offer diffodd tân. Maent yn cynnwys larwm wedi'i gychwyn yn ddamweiniol neu pan fo larwm yn gweithredu a pherson yn galw'r GTA yn rheolaidd fel rhan o drefniant sefydlog, h.y. heb unrhyw 'farn', er enghraifft galwad gan ganolfan alwadau diogelwch neu berson enwebedig mewn sefydliad.
Adeilad – Cartrefi	Eiddo sy'n fan preswyl, h.y. wedi'i feddiannu gan aelwydydd, ac eithrio gwestai, hosteli a strwythurau preswyl nad ydynt yn barhaol.
Adeilad – Dibreswyl	Eiddo megis ysbytai, swyddfeydd, siopau, ffatrioedd, warysau, bwytai, sinemâu, adeiladau cyhoeddus, adeiladau crefyddol, adeiladau amaethyddol, gorsafoddd rheilffordd, siediau, neu garchardai.
Adeilad – Preswyl Arall	Eiddo fel gwestai, hosteli a sefydliadau preswyl, busnesau gwely a brecwast, cartrefi nyrsio/gofal, neuaddau preswyl myfyrwyr.
Cerbyd (Ffordd a Thrafnidiaeth Arall)	Cerbyd ffordd, cerbyd rheilffordd, awyren, cwch.

Awyr agored	Caeau, glaswelltir, coetir, cynwysyddion sbwriel, blychau post.
Tanau yn yr awyr agored	Tân glaswelltir, coetir a chnydau lle'r aeth 4 cerbyd neu fwy at y digwyddiad, neu lle bu'r Gwasanaeth yn bresennol am 6 awr neu fwy, neu lle amcangyfrifwyd bod ardal difrod y tân yn fwy na 10,000 metr sgwâr.
Salwch Tymor Byr (STS)	Absenoldebau 27 diwrnod calendr a llai.
Salwch Hirdymor (LTS)	Absenoldebau 28 diwrnod calendr a mwy.